

Bestuursrapportage 2025

1. Aanbiedingsbrief	3
2. Financiën in één oogopslag	5
3. Programmaverantwoording.....	10
3.1 Bestuur en ondersteuning	10
3.2 Veiligheid.....	16
3.3 Verkeer, vervoer en waterstaat	18
3.4 Economie.....	19
3.5 Onderwijs	22
3.6 Sport, cultuur en recreatie	23
3.7 Sociaal domein	25
3.8 Volksgezondheid en milieu	28
3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	30
4. Overheveling	32

1. Aanbiedingsbrief

Inleiding

Hierbij ontvangt u de bestuursrapportage 2025. Hierin treft u in de eerste plaats de najaarsnota 2025 aan, ofwel het tweede integrale bijstelmoment voor de begroting 2025. Het eerste bijstelmoment van dit jaar betrof de voorjaarsnota 2025. Dit was een integraal onderdeel van de kadernota 2026.

In deze bestuursrapportage leggen wij u voorstellen voor om de begroting te wijzigen op basis van de huidige inzichten ten aanzien van de beleids- en financiële ontwikkelingen. Ook zijn de effecten van de septembercirculaire in deze bestuursrapportage verwerkt. Tot slot treft u een voorstel aan voor de overheveling van budgetten van 2025 naar 2026.

Voortgang

We rapporteren in de najaarsnota over de voortgang van onderwerpen die bestuurlijk van belang zijn. Daarnaast rapporteren we over afwijkingen van de begroting die tot een nadeel of voordeel leiden in de begrotingsruimte. Deze bestuursrapportage bevat, zoals gebruikelijk, ook de onvermijdelijke ontwikkelingen en administratief noodzakelijke aanpassingen die voortkomen uit bestaand beleid en die niet passen binnen de financiële programmakaders. Het voornaamste doel van de bestuursrapportage is dan ook de bijstelling door uw raad van de budgetten per programma. Effecten uit de najaarsnota worden uitsluitend eenmalig verwerkt in het lopend begrotingsjaar. Voor zover onderdelen structureel doorwerken, wordt dit meegenomen in de programmabegroting 2026-2029.

We zien overigens wel een aantal afwijkingen in 2025 die we al wel met structurele doorwerking voor 2026 in de begroting 2026 verwerkt hebben, maar die nog niet in de begroting 2025 aangepast waren (met name lasten jeugdhulp)

Financieel

We melden wat afwijkt van de begroting 2025 en wat dus tot een nadeel of voordeel leidt van de begrotingsruimte. Dat leidt tot een aanpassing van de begroting. De najaarsnota sluit voor 2025 met een resultaat van afgerond € 2.290.000. In hoofdstuk 2 staat de nadere onderbouwing van dit resultaat en hieronder staat het voorstel over de inzet en bestemming van dit saldo.

Overheveling

De raad is bevoegd om beschikbaar gestelde budgetten, waarvan de activiteiten in het huidige begrotingsjaar niet meer kunnen worden afgerond, over te hevelen naar het volgende begrotingsjaar. Zie hoofdstuk 5.

Besluitvorming

Wij adviseren u het volgende besluit te nemen:

1. De bestuursrapportage 2025 vast te stellen.
2. Een voorziening grondexploitatie te vormen voor de grondexploitatie Carry van Bruggenstraat Smilde ter hoogte van € 86.000 en per saldo een bedrag van € 115.000 toe te voegen aan de reserve weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie.
3. De verduurzaming dorpshuizen 2025 (€ 200.000) te onttrekken aan de reserve duurzaamheid (FCL 794068)
4. Een voorziening ICT te vormen.
5. Het nadelig resultaat van de bestuursrapportage, na reservemutaties, van € 681.000 aan de algemene reserve weerstandsvermogen te onttrekken.
6. Met betrekking tot de overheveling:
 - a) In 2025 een bedrag van € 6.756.324 toe te voegen aan de reserves Budgetoverheveling.
 - b) De definitieve (werkelijke) toevoeging aan de reserve Budgetoverheveling na afloop van het boekjaar 2025 te bepalen op basis van de werkelijk in 2025 geleverde prestaties.

c) In 2026 een bedrag van € 6.756.324 uit de reserve Budgetoverheveling ten gunste van de exploitatie te brengen.

2. Financiën in één oogopslag

In onderstaande tabel staan in afgeronde bedragen de financiële bijstellingen ten opzichte van de begroting groter dan € 75.000.

Een aantal afwijkingen in 2025 is al wel met structurele doorwerking voor 2026 in de begroting 2026 verwerkt, maar was nog niet in de begroting 2025 aangepast (met name lasten jeugdhulp)

Mutaties bestuursrapportage	2025
<u>Voordelen</u>	
SPUK Oekraïne	1.297.000
Algemene uitkering	555.000
BUIG	540.000
Bijkomende personeelskosten	335.000
Grondexploitatie Smilde *	265.000
Hulp op en om school	250.000
Voor- en vroegschoolse educatieprogramma	120.000
Arbeidsparticipatie	105.000
Onderhoud bruggen	100.000
Verhuur Volta	94.000
Onderwijsachterstandenbeleid	78.000
Overige voordelen	571.000
Totaal voordelen	4.310.000
<u>Nadelen</u>	
Jeugdhulp	1.900.000
Voorziening Appa pensioenen	850.000
Bijzondere bijstand	700.000
Nieuwkomers uitvoeringskosten	295.000
Riolering	245.000
Verduurzaming dorpshuizen **	200.000
Grondexploitatie Smilde *	150.000
Abonnementen en contributies	108.000
Omgevingsdienst Drenthe	103.000
Opbrengsten begraafplaatsen	75.000
Overige nadelen	450.000
Totaal nadelen	5.076.000
Saldo (nadeel)	766.000

* Saldo bedrag baten (€ 265.000) en lasten (€ 150.000) ten gunste van de reserve weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie.

** Bedrag (€ 200.000) ten laste van de reserve duurzaamheid.

Hieronder volgt een toelichting op de voor- en nadelen die grotendeels een incidenteel karakter hebben.

Voordelen

SPUK Oekraïne

De SPUK Oekraïne is door het Rijk verlengd tot maart 2027. De bijbehorende baten en lasten nemen we nu op in de begroting. Dit leidt tot een voordeel van € 1.297.000.

Algemene uitkering (Septembercirculaire 2025)

De Septembercirculaire 2025 valt in vergelijking met de Meicirculaire 2025 gunstiger uit. Vanuit het Rijk ontvangen we € 2.050.000 extra in 2025. Dit bedrag is grotendeels (€ 1.495.000) geormerkt voor taken die de gemeente moet uitvoeren. Één van die taken is de hervormingsagenda jeugd 2023 en 2024. Hiervoor ontvangt de gemeente € 1.227.000 voor het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met ook aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de brede integrale aanpak sociaal domein. Daarnaast ontvangt de gemeente ook nog € 112.000 voor de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen. Niet alle taken kunnen nog worden uitgevoerd in 2025, daarom worden er ook nog budgetoverhevelingen voorgesteld. Het resultaat van de septembercirculaire is € 555.000.

BUIG

Eenzijds valt de definitieve uitkering van het Rijk voor BUIG hoger uit (voordeel: € 1.436.000) en vallen de uitgaven voor IOAW en IOAZ (voordeel: € 314.000) mee door de dalende populatie. Anderzijds is het budget voor bijstandsuitkering te laag in de begroting (nadeel: € 1.211.000) opgenomen.

Bijkomende personele kosten

Naast het budget van elk team voor vorming, training en opleiding (VTO), staat er centraal ook nog een VTO-budget. Op het centrale VTO-budget is nauwelijks aanspraak gemaakt wat leidt tot een voordeel van € 235.000. Daarnaast is het budget voor werving en selectie niet volledig benodigd en melden we een voordeel van € 100.000.

Grondexploitatie Smilde

Op 27 november heeft de raad de grondexploitatie Carry van Bruggenstraat Smilde vastgesteld en geopend. Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat deze grondexploitatie een negatief resultaat zal opleveren. Om dit verwachte verlies op een verantwoorde wijze financieel op te vangen, wordt voorgesteld een voorziening te vormen ter hoogte van € 86.000. Naast de kosten en opbrengsten wordt er voor 2025 per saldo een bedrag van € 115.000 toegevoegd aan het weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie.

Hulp op en om school - Villa Volta

Van de provincie Drenthe ontvingen we een subsidie van € 250.000 voor hulp op en om school. Deze subsidie was nog niet in de begroting opgenomen.

Voor- en vroegschoolse educatie-programma

We hebben minder peuters met een VVE-indicatie. Dit zorgt voor lagere lasten en een incidenteel positief effect van € 120.000.

Arbeidsparticipatie

De lasten voor maatwerkbudget vallen lager uit (€ 65.000). Daarnaast was abusievelijk de ontvangen bijdrage van het Rijk niet begroot (€40.000). Dit leidt tot een voordeel van € 105.000.

Onderhoud bruggen

De aannemer kan niet alle werkzaamheden in 2025 uitvoeren door externa factoren en planning. Dit leidt tot een voordeel van € 100.000 in 2025. Deze kosten komen in 2026.

Verhuur Volta

De inkomsten voor verhuur van de school in 2024 zijn in 2025 ontvangen. Dit zorgt voor extra inkomsten van € 94.000 die niet waren geraamd.

Onderwijsachterstandenbeleid

Van het Rijk ontvangen we een specifieke uitkering voor onderwijsachterstandenbeleid. Deze uitkering is geïndexeerd en dit leidt tot extra baten van € 78.000.

Overige voordelen

Dit betreft diverse kleinere bijstellingen beneden de € 75.000 die bij elkaar optellen tot een bedrag van € 571.000.

Nadelen

Jeugdhulp

Op basis van realisatiecijfers in 2025 en tekorten in de jeugdhulp in voorgaande jaren verwachten een extra budget nodig te hebben van € 1.900.000. Dit past in een landelijke trend waarbij enerzijds meer jongeren gebruik maken van jeugdhulp en anderzijds de hulp ook zwaarder, complexer en duurder is geworden. We stellen voor om de benodigde extra middelen voor Jeugdhulp € 1.900.000 te dekken uit de reserve sociaal domein. We vermelden hier ook nog dat in de Algemene Uitkering (december-circulaire een forse nabetaaling opgenomen is voor uitvoering van de Hervormingsagenda. Dat bedrag wordt toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein

Voorziening Appa pensioenen

De Wet toekomst pensioenen (Wtp), die op 1 juli 2023 in werking is getreden, markeert een fundamentele hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel. De wet beoogt een transparanter, persoonlijker en toekomstbestendiger pensioenstelsel, dat beter aansluit bij de veranderende arbeidsmarkt en de behoefte aan meer inzicht in opgebouwde pensioenaanspraken. Vanaf 1 juli 2023 is de transitieperiode begonnen die, zoals het er nu uitziet, eindigt op 1 januari 2028. Deze pensioenen zijn nu apart wettelijk geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Het kabinet heeft aan het parlement voorgesteld om deze pensioenen per 1 januari 2028 via een wettelijke verplichting over te dragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De Wtp stelt fondsfinanciering verplicht.

Dit betekent dat er een extra dotatie aan de voorziening Appa pensioenen moet plaatsvinden van € 850.000.

Bijzondere bijstand

De afgelopen jaren is primair rond de € 600.000 begroot. De uitgaven zijn de afgelopen jaren enerzijds gestegen door indexatie en anderzijds was het begrote bedrag aan de lage kant. Hierdoor waren de uitgaven in 2023 en 2024 al fors hoger dan het begrote bedrag. Er wordt een nadeel van € 700.000 verwacht.

Nieuwkomers uitvoeringskosten

Voor de inburgering van nieuwkomer zijn momenteel geen lasten geraamd. Op basis van de werkelijke uitgaven in 2024 is een raming gemaakt voor 2025. Dat leidt tot een nadeel van € 295.000.

Riolering

Bij de begroting 2025 zijn er € 245.000 hogere kosten in de tariefberekening meegenomen, maar ten onrechte niet in de administratie verwerkt.

Verduurzaming dorpshuizen

Voor de uitvoering van de Nadere Regeling Verduurzaming Dorpshuizen Midden-Drenthe (NR) is afgesproken tot en met 2027 jaarlijks € 200.000 beschikbaar te hebben voor verduurzaming van dorpshuizen, verdeeld over twee ronden.

Op 14 december 2023 heeft de raad o.a. besloten om binnen het totaal beschikbare budget van Zonnepark Leemdijk BV € 600.000 beschikbaar te stellen voor de verduurzaming van dorpshuizen in Midden-Drenthe. Omdat de bevoegdheid bij de raad ligt om budget uit de reserve Duurzaamheid (FCL 794068) te kunnen onttrekken, wordt de raad gevraagd, in te stemmen met de gevraagde onttrekking uit en toevoeging aan voor de verduurzaming dorpshuizen in 2025.

Grondexploitatie Smilde

Zie verklaring bij de voordelen.

Abonnementen en contributies

Op basis van realisatiecijfers wordt er een nadeel van €108.000 verwacht op het budget voor abonnementen en contributies. Het budget is niet toereikend om de bijdrage aan de VNG te betalen en zal in de Kadernota 2027 moeten worden opgehoogd.

Omgevingsdienst Drenthe

De Omgevingsdienst Drenthe is bezig met de uitvoering van het jaarprogramma 2025. Bij de 8 maandrapportage is de verwachting dat de ureninzet voor Midden-Drenthe aan het eind van het jaar uitkomt op 105%.

Oorzaken toename uren:

1. Toezicht en klachten: er zijn meer klachten binnengekomen dan verwacht.
2. Bodem: er is meer vraag gestuurd werk en door de (uit vrije veld controles voortkomende) meer toezichtzaken.
3. Vergunningen: er zijn meer aanvragen ingediend dan oorspronkelijk verwacht werd.
4. Asbest: er zijn meer meldingen en controles.
5. Handhaving: er zijn 10 nieuwe bestuursrechtelijke zaken bijgekomen door laag nalevingsgedrag, onder andere bij het MKB en de agrarische sector.
6. Juridische ondersteuning: dit is een vraag gestuurde post. Het aantal bestede uren is hoger dan geraamd.

Volgens de najaarsbrief 2025 van de Omgevingsdienst Drenthe moet Midden-Drenthe naar verwachting aan het eind van het jaar € 103.000 bijbetalen.

Opbrengsten begraafrechten

Op basis van realisatiecijfers wordt er een nadeel van € 75.000 verwacht op de opbrengsten van begraven. Dit komt door minder aanvraag van begraven.

Overige nadelen

Dit betreft diverse kleinere bijstellingen beneden de € 75.000 die bij elkaar optellen tot een bedrag van € 470.000.

Overig / Budgettair neutrale wijzigingen

Wet Inburgering

Voor de uitvoering van de wet Inburgering ontvingen we van het Rijk € 1.552.000. De baten en lasten nemen we voor een zelfde bedrag in de begroting op.

GALA

Dit betreft het Gezond en Actief Leven Akkoord (=GALA). Voor de uitvoering ontvangen we van het Rijk € 549.000. De baten en lasten nemen we voor een zelfde bedrag in de begroting op.

SPUK Sport

Voor de uitvoering van de SPUK Sport ontvangen we van het Rijk € 325.000. De baten en lasten nemen we voor een zelfde bedrag in de begroting op.

Bijdrage Provinciale Bibliotheekcentrale Assen

Vanuit de provinciale bibliotheekcentrale ontvangen we € 192.000 als subsidie voor lokale bibliotheekvoorzieningen. Deze middelen sluizen we door naar onze bibliotheek.

NPO Onderwijs

Dit betreft het Nationaal Programma Onderwijs € 118.000. De baten en lasten nemen we voor hetzelfde bedrag in de begroting op.

Team Omgeving en Veiligheid

De vraag voor het behandelen van vergunningen is niet door de huidige vaste bezetting af te handelen. Daarom is extra personeel ingehuurd. De legesopbrengsten zijn door de hogere vraag naar vergunningen ook hoger (€ 500.000). De extra personeelskosten vallen weg tegen de meer opbrengsten aan leges.

Vormen voorziening ICT

We vragen de raad in te stemmen met het vormen van een voorziening ICT. De raad heeft voor ICT projecten al middelen beschikbaar gesteld die grotendeels in de Algemene Reserve zijn gestort. Dit is gedaan om toekomstige uitvoeringskosten van (lopende) aanbestedingen te kunnen dekken. Denk hierbij aan de volgende projecten; Sociaal verbonden, VTH applicatie en beheerpakketten. De algemene reserve is niet de juiste plek omdat er een bestemming aan dit geld zit. Daarom vragen we de raad om een voorziening te vormen.

3. Programmaverantwoording

3.1 Bestuur en ondersteuning

Raad

De uitvoering van het raadsprogramma staat centraal voor de gemeenteraad. Hoofdthema's hiervan zijn wonen, duurzaamheid en klimaat, dienstverlening en bestuursstijl. Voor alle thema's zijn programmateams samengesteld. Deze bestaan uit vertegenwoordigers vanuit raad, college, ambtelijke organisatie en griffie. Participatie is de rode draad die alle thema's met elkaar verbindt. Per thema wordt actief gekeken op welke manier de raad aan de voorkant van het proces komt en inwoners actief kan betrekken. De werkgroep raadsprogramma heeft Programmateam bestuursstijl gevraagd om het werken met een raadsprogramma te evalueren. Dat is gepland voor het najaar 2025. De uitkomst van de evaluatie wordt overgedragen aan de nieuwe raad.

Door de bestuurscrisis in het voorjaar van 2025 zijn de werkzaamheden van de programmateams onderbroken. Er is niet meer gezocht naar een opvolgend projectleider gezien de beperkte tijd tot de gemeenteraadsverkiezingen.

De audiovisuele apparatuur is in de zomer 2025 vervangen door Intervision. Hiervoor heeft de raad gedurende twee maanden vergaderd in dorpshuizen. In de tussentijd is de nieuwe apparatuur geïnstalleerd. In de maand september is nog erg hard gewerkt aan de afronding hiervan. Dat was later dan de oorspronkelijke opleveringsdatum.

De raad heeft besloten binnen de budgetten van de raad zelf ook te bezuinigen in het kader van Ravijn. Deze besparing is verwerkt in de begroting 2026.

Kinderraad

De kinderraad heeft een aantal keren vergaderd onder leiding van de kinderburgemeester. Zij hebben geld geschonken aan Stichting Goed Gevoel te Beilen en de Prinses Margriet Manege te Westerbork. Verder is er een ambtsketen voor de kinderburgemeester ontworpen en door een lokaal bedrijf gemaakt. De kinderen hebben dat traject zelf begeleid. Op basis van de evaluatie is besloten om aan de kinderraad een vervolg te geven. Een werkgroep waarin ook raadsleden zitten en vertegenwoordigers van de basisscholen ondersteunt de coördinator kinderraad en borgt daardoor ook de brede verbondenheid van de kinderraad in de gemeentelijke organisatie.

Raadswebsite

De nieuwe raadswebsite raad.middendrenthe.nl is verder ingevuld en op toegankelijkheid getest. We maken gebruik van social media en nieuwsbrieven om het werk van de raad onder de aandacht te brengen.

Verkiezingen gemeenteraad 2026

Om goed voorbereid te zijn op de gemeenteraadsverkiezingen is door de fractievoorzitters een voorstel van de griffier besproken over opkomstbevordering, het startprogramma voor de raad met aandacht voor samenwerking in de nieuwe raad, debatvaardigheden en ondermijning.

In 2025 wordt de stemwijzer ingericht om kiesgerechtigden te helpen bij hun keuze. Er is speciaal aandacht voor eerste stemmers en mogelijk door de gemeente georganiseerde activiteiten.

In het voorjaar van 2025 hebben inwoners van Midden-Drenthe, samen met inwoners van Hogeveen en De Wolden, de cursus Politiek Actief gevolgd.

Rekenkamer en accountant

De Rekenkamer deed onderzoek naar ondermijning. Het rapport is in het voorjaar aan de raad gepresenteerd. Ook deed de Rekenkamer mee aan een DoeMee-onderzoek (met landelijke rekenkamers) naar energiebesparingsplicht. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gebruikt voor een vervolgonderzoek dat uitgevoerd is door de Noordelijke Rekenkamer. De resultaten zijn in oktober 2025 aan raad en commissie aangeboden. Daarnaast neemt de Rekenkamer ook deel aan een onderzoek naar de democratische legitimiteit van de Regionale Energie Strategie (RES). Dat laatste onderzoek is in samenwerking met rekenkamers in het noorden van het land en wordt uitgevoerd door de Noordelijke Rekenkamer.

De Rekenkamer is in 2025 een nieuw onderzoek gestart naar de uitvoering van de Participatiewet. De resultaten hiervan worden in het eerste kwartaal van 2026 verwacht.

De kosten van de accountant voor de jaarrekeningcontrole 2024 zijn hoger dan eerder verwacht. De begrote bedragen voor de controle 2025 worden in lijn hiermee aangepast.

Gedenktekens KNIL-graven

Op 20 september 2025 zijn op de begraafplaatsen van Bovensmilde, Hooghalen en Westerbork gedenktekens onthult voor de 1^e generatie Molukse KNIL- militairen en hun echtgenoten. Voor de kinderen die tijdens het verblijf in de Woonoorden Schattenberg en Pieterberg zijn overleden, is ook een gedenkteken opgericht. Het plaatsen van de gedenktekens is een vervolg op het op 20 april 2023 vastgestelde raadsbesluit Bijzondere Regeling KNIL- graven.

Onderzoek ARQ naar gevolgen schoolgijzeling in Bovensmilde

Op 22 september 2025 is het onderzoek opgeleverd naar de gevolgen van de schoolgijzeling in Bovensmilde in 1977. Op verzoek van getroffen en heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum verzocht (WODC) onderzoek laten doen naar de gevolgen van de schoolgijzeling in Bovensmilde in 1977. ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum onderzocht in opdracht van het WODC de ervaringen en behoeften van oud-leerlingen, leraren, hun naasten en de gemeenschap. Het onderzoeksrapport is door staatssecretaris Arno Rutte in Smilde in ontvangst genomen, in aanwezigheid van betrokkenen.

Dienstverlening

In 2025 zijn een groot aantal projecten van het Uitvoeringsplan dienstverlening 2025-2027 van start gegaan en is het klanttevredenheidsonderzoek inmiddels afgerond. Door te onderzoeken weten we nu waar we de accenten op moeten leggen om processen, producten en diensten te verbeteren. En vooral ook welke producten en diensten verder onderzocht moeten worden of een ander vervolgtraject krijgen.

Daarnaast loopt de pilot bezorgen reisdocumenten ten einde, waarbij de klanttevredenheid erg hoog is. Een voorstel hiervoor wordt aan de raad voorgelegd. Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met het in kaart brengen en verbeteren van een aantal processen om uiteindelijk de dienstverlening te verbeteren, waaronder een klantreis die we maken voor de Meldingen Openbare Ruimte. Met een klantreis brengen we elke stap van de inwoner in beeld, maar ook die van onze medewerkers. We hebben een aantal inwoners bereid gevonden om met ons mee te denken hierin. Tezamen gaan we het proces daarna optimaliseren.

Bedrijfsvoering

Financiën

Nieuwe Programma indeling begroting 2026

De raad heeft een nieuwe programma-indeling voor de begroting vastgesteld. Vanaf begrotingsjaar 2026 zijn er nog vier programma's te weten Bestuur en dienstverlening, Ruimte en wonen, Mens en

samenleving en Algemene middelen. De wijzigingen zijn doorgevoerd in zowel het financieel systeem als in de P&C-documenten.

Ondanks ontstane vacatures en daarmee verlies van kennis, kunde en ervaring bij met name de financieel adviseurs, krijgt de nieuwe inrichting geleidelijk aan definitieve vorm. Tegelijkertijd brengen de nieuwe medewerkers zowel vernieuwende kwaliteiten als ruime ervaring met gemeentefinanciën met zich mee. Gecombineerd met de al aanwezige kwaliteiten van medewerkers is het proces van vernieuwing en vervolmaking weer opgepakt.

Informatisering

In de kadernota 2025 is aangegeven dat er incidenteel extra budget nodig is voor organisatieprojecten met een i-component (projecten waarvan een deel uit digitalisering of informatisering bestaat). Dit extra benodigde budget is vervolgens toegekend in de begroting 2025. Op basis van de bestuursrapportage (overheveling) en het voorstel tot bestemming van een deel van het rekeningresultaat was dit budget vanaf 2025 beschikbaar. Uitgangspunt binnen de projectenplanning i-component en het gevraagde budget was dat een deel van de kosten gedekt kunnen worden uit bestaande bedrijfsvoeringsbudgetten. Hier was echter onvoldoende ruimte door onder meer noodzakelijke inhuur van personeel en externe ondersteuning voor de invoering van de Omgevingswet.

Als gemeente hebben wij te maken gehad met een behoorlijk opgelopen achterstand op het gebied van de IT-voorzieningen. Enkele jaren geleden is door de raad besloten om flink te gaan investeren zodat we weer met moderne IT kunnen gaan werken. Dit is nodig om de steeds toenemende vraag richting de gemeente te kunnen blijven verwerken. Deze extra toename kunnen we alleen blijven uitvoeren als we op een efficiënte, betrouwbare en klantvriendelijke manier onze taken kunnen blijven uitvoeren. En daar is, naast deskundige medewerkers, ook goed gereedschap voor nodig. Hiervoor zijn (over een langere periode) grote investeringen nodig. Afgelopen jaren is al veel geïnvesteerd, maar we zijn er nog niet. Deels gaat het daarbij om wettelijke verplichtingen zoals het voldoen aan nieuwe NIS-normen (IT Beveiliging) of veilig omgaan met alle data/gegevens waarover wij beschikken en waarvan wij gebruik maken. We hebben in de afgelopen een opgelopen achterstand van IT-voorzieningen weg te werken en om organisatieontwikkelingen zoals de visie op dienstverlening.

Deze doelen kunnen we alleen verwezenlijken als we op een efficiënte, betrouwbare en klantvriendelijke manier onze taken blijven uitvoeren. Daar is, naast deskundige medewerkers, ook goed gereedschap voor nodig. Er zijn (over een langere periode) grote investeringen nodig. Afgelopen jaren is al veel geïnvesteerd, maar we zijn er nog niet. Om de ambitie van de raad verder te kunnen voltooien is het extra benodigde budget via de kadernota aangevraagd en toegekend.

Beheer overige gebouwen en gronden

Verduurzaming dorpshuizen

Op 2 april 2024 is de subsidieregeling voor verduurzaming van dorpshuizen in Midden-Drenthe vastgesteld. In 2025 is € 115.000 toegekend aan vijf dorpshuizen. De regeling loopt tot en met 2027.

Verduurzaming aula's

Met de aula's zijn we in gesprek over de invulling van de in de begroting 2025 beschikbaar gestelde budget van €30.000 voor verduurzamingsmaatregelen. De plannen worden uitgewerkt. Verwacht wordt begin 2026 tot een gedragen verdeling van het budget te komen.

Nieuwbouw BSVV

Uiterlijk begin 2026 wordt meer duidelijk over de bouwplanning van de eigen voorziening van BSVV op het sportcomplex Bovensmilde. Voor de financiering is de gemeentelijke borgstelling en recht van

opstal belangrijk. Vanaf dat moment is het ook mogelijk de gesprekken over een gewijzigde invulling van de MFA de Spil op te starten en uit te werken.

Actualisatie Integraal Accommodatiebeleid en Integraal Huisvestingsplan

Met de uitkomst van de voorstellen die in het kader van vastgoed voor project Ravijn zijn voorbereid, gaan we het Integraal Accommodatiebeleid en Integraal Huisvestingsplan (IAB/IHP) actualiseren. Doel is om slim met het beschikbare geld om te gaan en alleen het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen die we nodig hebben voor de uitvoering van onze gemeentelijke taken en opgaven. Het voorstel zal naar verwachting in Q4-2025 worden vastgesteld.

Nieuwbouw dorps huis Spier

De gemeentelijke bijdrage voor de bouw van het dorps huis wordt beschikbaar gesteld als de bouwwerkzaamheden navenant zijn uitgevoerd. De bouw zal waarschijnlijk in 2026 starten.

Verduurzaming gemeentewerf/milieustraat

De verduurzaming van de gemeentewerf/milieustraat staat in het huidige IAB opgenomen. De doorontwikkeling (toekomstperspectief) van de buitendienst heeft directe gevolgen voor de huisvesting van de buitendienst in Beilen. Hierover bestaat begin 2026 meer duidelijkheid. Ook de veranderende wet- en regelgeving en voortschrijdende inzichten bieden nieuwe kansen. Deze inzichten worden betrokken bij de planvorming voor het verduurzamen van passende, toekomstbestendige, centrale werf. Bij de uitwerking van dit initiatief worden actuele thema's zoals duurzaamheid, biobased bouwen, circulariteit en hergebruik nadrukkelijk meegenomen. In september 2024 is de projectopdracht formeel ondertekend. Omdat het toekomstperspectief bepalend is voor de huisvesting ligt hierop in eerste instantie onze focus. Aansluitend werken we de verduurzamingsplannen uit en wordt het voorstel in 2026 voorgelegd aan de raad.

Onderwijshuisvesting

Volta

De Vereniging van Eigenaars Volta is weer op sterkte met de benoeming van wethouder Smit. Alle aandacht is gericht op het administratief en financieel verwerken van de gevolgen van de fusie van de onderwijsorganisaties. Aansluitend werken we aan een voorstel om het krediet voor de nieuwbouw af te kunnen sluiten. De verwachting is dat we dit krediet uiterlijk in Q1-2026 kunnen afsluiten.

Project 't Stroomdal

Nieuw te bouwen Integraal Kindcentrum (IKC)

Het ontwerpproces van het nieuw te bouwen IKC in 't Stroomdal voor de G.A. de Ridderschool en Beatrixschool nadert definitief en uitvoeringsgereed ontwerp. De verwachting is dat in Q4 2025 het definitief ontwerp kan worden vastgesteld en de vergunningen kunnen worden aangevraagd. In de tussentijd heeft de onderbouw van de G.A. De Ridderschool haar intrek genomen in de tijdelijke huisvesting aan de Omloop in Beilen en wordt het oude schoolgebouw aan 't Spiek voor februari 2026 gesloopt zodat het terrein op tijd gereed is voor de start van de nieuwbouw. Het bouwproces van het IKC loopt op planning, waarbij het IKC in de zomer van 2027 kan worden opgeleverd.

Bovenwijkse sportvoorziening

In juli 2025 heeft het college besloten een participatietraject op te starten voor de locatie van de sportvoorziening in het Stroomdalgebied (voor of achter het zwembad). De Kaders die horen bij het participatietraject zijn in september 2025 vastgesteld door de gemeenteraad. Eind januari 2026 zal de uitkomst van het participatietraject bekend zijn en wordt het ontwerpproces voor de sportvoorziening hervat. Het participatietraject heeft gevolgen voor de planning van het bouwproces van de sportvoorziening. Het is het streven om de uitvoering van de sportvoorziening en de inrichting

van de openbare ruimte, tegelijkertijd of aansluitend op te pakken met de bouw van de school. Ook om extra kosten in het ontwerp en uitvoering (o.a. bouwplaatskosten) te voorkomen.

Gebiedsontwikkeling

Hoewel de uiteindelijke positie van de sportvoorziening bepalend is voor het definitieve ontwerp van de gebiedsinrichting, wordt waar kan wel doorgegaan met de afronding van het structuurontwerp van het gebied zodat ook uitvoering voor de verkeersafwikkeling, parkeren en kiss & ride-zone zoveel mogelijk gelijkloopt met de oplevering van het IKC.

Financiën

Ten opzichte van de eerdere begrotingen zijn er een aantal wijzigingen als gevolg van extra voorzieningen en algemene ontwikkelingen in het prijsniveau. Op basis van de laatste ontwikkelingen binnen het project zal in december 2025 een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd worden om het definitief benodigde krediet aan te vragen.

Toekomst Drenthehal

N.a.v. de vastgestelde investeringsagenda in het 'Integraal accommodatiebeleid' (IAB) en 'Toekomstvisie Bewegingsonderwijs en Binnensport' is begin juli 2025 de vervolgoopdracht toekomst Drenthehal vastgesteld. De projectopdracht richt zich in de eerste fase op het uitzoeken van een aantal scenario's. Hiermee kan een weloverwogen keuze gemaakt worden voor een (gedeeltelijk) nieuwe of gerenoveerde binnensportvoorziening ter vervanging of verbetering van de huidige sporthal. Inmiddels is een extern adviesbureau geselecteerd welke het onderzoek zal uitvoeren. In Q4-2025 informeren we inwoners en gebruikers en onderzoeken we de participatiebehoefte. Vervolgens vragen we de belangrijkste stakeholders deel te nemen aan een klankbordgroep. De klankbordgroep zorgt ervoor dat de uitgangspunten van het onderzoek zijn geborgd. De onderzoeksresultaten zullen in Q1-2026 worden opgeleverd.

Renovatie gemeentehuis

In mei 2025 heeft de raad ingestemd met de renovatie van het gemeentehuis. Daarbij is gekozen voor het scenario waarbij ook samenwerkingspartners in het pand worden gehuisvest. In 2025 is hiervoor een schetsontwerp opgesteld en met de betreffende partners is een intentieovereenkomst ondertekend. De vervolgstappen zijn het opstellen van een voorlopig ontwerp en aansluitend een definitief ontwerp.

Personeel en organisatie

In september 2025 was de personeelsformatie 300 fte met in totaal 340 medewerkers. Ten opzichte van dezelfde periode in 2024 is er met 297 fte en 338 medewerkers een lichte stijging te zien. In 2025 zijn er in totaal 46 vacatures uitgezet waarvan er 37 reeds zijn ingevuld en 7 nog openstaan. De gemeente ziet een toename in moeilijk vervulbare functies. Een hoog verloop in 2025 heeft bijgedragen aan het aantal openstaande en in te vullen vacatures. 242 medewerkers hebben een dienstverband van minder dan 5 jaar. Het thema binden en boeien en de investeringen daarin zijn hoge prioriteit. Binnen het programma organisatieontwikkeling worden hierin belangrijke stappen gezet. Daarnaast is behoud van kennis belangrijk, omdat opgebouwde kennis zorgt voor continuïteit en de kwaliteit van diensten. Ook stelt dit de gemeente in staat beter te innoveren en wendbaar te zijn.

Het cumulatieve verzuim tot en met september 2025 bedraagt 8.17%. Het cumulatieve verzuim laat ten opzichte van 2024 (7.84%) een lichte stijging zien. In de benchmark met andere gemeenten zit de GMD qua verzuimpercentage aan de bovenkant. De benchmark laat voor wat betreft de duur van het verzuim een vergelijkbaar beeld zien. Deze zit voornamelijk in het lang en extra lang verzuim. De meldingsfrequentie daarentegen zit met 0.35 ver onder de benchmark.

In oktober 2025 staat het Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) gepland. Alle medewerkers hebben reeds een uitnodiging met vragenlijst gehad met de mogelijkheid om een afspraak in te plannen. In september 2025 heeft de vitaliteitsweek plaatsgevonden, waarbij medewerkers de mogelijkheid hadden om zich in te schrijven voor verschillende workshop en activiteiten.

Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (APPA)

De Wet toekomst pensioenen (Wtp), die op 1 juli 2023 in werking is getreden, markeert een fundamentele hervorming van het Nederlandse pensioenstelsel. De wet beoogt een transparanter, persoonlijker en toekomstbestendiger pensioenstelsel, dat beter aansluit bij de veranderende arbeidsmarkt en de behoefte aan meer inzicht in opgebouwde pensioenaanspraken. Vanaf 1 juli 2023 is de transitieperiode begonnen die, zoals het er nu uitziet, eindigt op 1 januari 2028.

Deze pensioenen zijn nu apart wettelijk geregeld in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Het kabinet heeft aan het parlement voorgesteld om deze pensioenen per 1 januari 2028 via een wettelijke verplichting over te dragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De Wtp stelt fondsfinanciering verplicht. De pensioenen van de dagelijks bestuursleden worden uit de begroting betaald. Om de overstap naar fondsfinanciering voor de Appa-pensioenen mogelijk te maken, is het noodzakelijk om op het moment van overgang naar ABP eerder opgebouwde pensioenaanspraken af te financieren door middel van een eenmalige kapitaalstorting aan ABP. Vervolgens wordt vanaf 1 januari 2028 de begroting niet meer belast en is per die datum voor verdere pensioenopbouw van de dagelijks bestuursleden een premie aan ABP verschuldigd.

Voor de gemeente betekent dit dat in de komende jaren een zorgvuldig transitieproces wordt doorlopen in samenwerking met het ABP en de VNG. De nadruk ligt op tijdige voorbereiding, risicobeheersing en adequate communicatie richting stakeholders. Gemeente Midden-Drenthe volgt de landelijke ontwikkelingen en richt zich op een ordentelijke implementatie binnen de gestelde termijnen, met aandacht voor financiële stabiliteit en uitvoerbaarheid.

3.2 Veiligheid

Gezamenlijke handhavingsactie vakantiepark

Naar aanleiding van diverse meldingen van illegale prostitutie bij het vakantiepark de Heerlickheit, heeft de gemeente de casus bij het RIEC ingediend. In maart is een grootschalige handhavingsactie georganiseerd en gecoördineerd door de gemeente. In samenwerking met diverse externe partijen, zoals de arbeidsinspectie en de Vreemdelingenpolitie, is de illegale prostitutie aangepakt en is een vakantiewoning gesloten vanwege de vondst van een hennepkwekerij en harddrugs.

Programma bewustwording DAO

Onlangs is het programma bewustwording Ondernijning opgeleverd. Dit programma is een onderdeel van de Drentse Aanpak Ondernijning (DAO). In het programma staan diverse trainingen en bewustwordingssessies beschreven die worden aangeboden om bewustwording te creëren en medewerkers handvaten te geven in de aanpak van ondernijning.

Openbare orde en veiligheid

De gemeente heeft meerdere bestuurlijke instrumenten om ondernijning en criminaliteit aan te pakken en om de openbare orde en veiligheid te handhaven. De afgelopen periode heeft de gemeente hier meerdere keren gebruik van gemaakt.

- 2 Bibob cases in de aanpak van ondernijning
- 3 sluitingen en 4 lasten onder dwangsom op grond van de wet Damocles
- 2 lasten onder dwangsom op grond van de Veluwe methode vanwege het bezitten van inbreekwerktuigen en drugshandel op straat
- 3 lasten onder dwangsom vanwege illegale prostitutie
- 2 brieven op grond van de Wet Openbare manifestaties

Daarnaast is er een toename te zien van het aantal hondenbijtincidenten. Hierbij zijn o.a. muilkorfen aanlijngedragen opgelegd.

Ook is het beleid t.a.v. gebiedsontzeggingen geactualiseerd. Deze aanpassingen waren noodzakelijk omdat de Algemeen Plaatselijke Verordening en de Verordening Leefomgeving zijn gewijzigd.

Aanpak cybercriminaliteit

Bewustwording is erg belangrijk in de aanpak van cybercriminaliteit. Daarom heeft de gemeente Midden-Drenthe in samenwerking met de politie en de gemeente Assen een cyberevenement voor senioren georganiseerd in de Kolk in Assen. De belangstelling was groot. Daarnaast is er voorlichting gegeven over cybercriminaliteit in het Ondernemerscafé. Het MKB is meegenomen in de gevaren van cybercriminaliteit en hoe hierop voor te bereiden.

Veiligheidsregio Drenthe

In de zomer hebben we steeds vaker te maken met drogere en warmere periodes. Om die reden heeft de Veiligheidsregio Drenthe een extra waterput in Elp aangelegd om tijdens een natuurbrand gebruik van te kunnen maken.

Visie op Smilde: infraonderdelen

Op 16 december 2021 heeft de gemeenteraad de Visie op Smilde vastgesteld. De visie geeft het toekomstbeeld aan voor de kern Smilde voor een periode tot circa 2030. Als uitwerking van één van de deelonderwerpen uit de Visie op Smilde hebben we een voetpadenplan opgesteld. De uitvoering hiervan hebben we medio dit jaar afgerond. Vervolgens zijn we gestart met de voorbereiding voor plannen voor de herinrichting van het deel Suermondsweg binnen de bebouwde kom.

Onderhoud wegen: reconstructies

In 2025 hebben we de reconstructies van de Oosterseveldweg-De Steegde en de Middenraai-Verlengde Middenraai uitgevoerd en afgerond. De reconstructies voor de Suermondsweg (buiten de kom), Roelfsemaweg en Bruntigerweg zijn we aan het voorbereiden om deze eind 2025 of begin 2026 uit te voeren.

Noord-Zuidroute (Esweg) Beilen

Op 27 maart 2025 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het Definitieve Ontwerp voor de Noord-Zuidroute (Esweg) in Beilen. Als vervolg hierop zijn de plannen technische uitgewerkt in een civieltechnisch bestek met tekeningen. Het college heeft dit bestek op 26 augustus 2025 vastgesteld, en de raad is hierover met een brief op 11 september 2025 geïnformeerd. Op moment van schrijven loopt de aanbestedingsprocedure. We verwachten dat we de aanbesteding eind 2025 afgerond hebben en dat de daaruit geselecteerde aannemer begin 2026 kan starten met de werkzaamheden.

Gedragbeïnvloeding

Een duurzame veilige bereikbaarheid realiseer je niet alleen door in infrastructuur te investeren. Daarom heeft Mobiliteitsraad Drenthe afgesproken om naast de investeringen in infrastructurele maatregelen ook te investeren in gedragsbeïnvloeding. Als gemeenten niet investeren in gedragsbeïnvloeding komen zij ook niet in aanmerking voor andere infrastructuursubsidies. De gemeentes investeren € 1 per inwoner en de provincie doet hier een euro bij. Dit bedrag is al jarenlang hetzelfde. In de Mobiliteitsraad hebben de wethouders en de gedeputeerde afgesproken dat dit bedrag in de toekomst geïndexeerd gaat worden. De provincie neemt hierin het voortouw en komt met een voorstel.

De gedragsbeïnvloedingsprojecten voeren wij in regioverband uit. In totaal hebben wij in de regio Zuid-West Drenthe een budget van ruim € 300.000. Enkele projecten die we in onze regio Zuid-West Drenthe vaak jaarlijks uitvoeren: Fietsverlichtingscampagne, Fietscontrole, Veilig door 't dorp, Mobiel in de hand, fiets aan de kant, Streetwise, Verkeersouders, Alcohol en drugs in het verkeer, Oppoetsen en bijtanken, Training veilig landbouwverkeer, Scootmobielcursus, Seniorenbeurs mobiliteit en veiligheid.

Economische promotie

Koersnota vrijetijdseconomie 2024-2029

De Koersnota 2024-2029 is nu een jaar van kracht. Aan een aantal onderdelen is reeds uitvoering gegeven of zijn in gang gezet. Denk hierbij aan de gebiedsgerichte aanpak in Hoogersmilde, het aanschaffen van een digitale kaart (Wolfmap), en het opleveren van een afwegingskader wat ervoor zorgt dat we vitale recreatie aan onze gemeente kunnen toevoegen. Er was een streven om een uitvoerprogramma op te stellen, maar door de financieel onduidelijke positie van de gemeente is op dit moment een pas op de plaats gemaakt. Ook is in de praktijk gebleken dat de uitvoering al grotendeels plaatsvindt. Om onnodig werk te voorkomen, houden we het nu eerst hierbij.

Visie op verblijfs- en dagrecreatie

Deze visie is gereed, inclusief het afwegingskader. Het afwegingskader is ter besluitvorming naar de raad gegaan en nu van kracht. De visie is ter informatie aan de raad beschikbaar gesteld. Deze zal nu door een van onze gecontracteerde partners in een omgevingsplan gezet moeten worden.

Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe

De stichting is druk bezig met het uitvoeren van reguliere werkzaamheden, zoals het contact onderhouden met recreatieve ondernemers, het verbinden van ondernemers en Marketing Drenthe en voor de TOP. Op basis van de koersnota heeft de stichting ook een rol gekregen in de implementatie van Wolfmaps, ofwel het ontwikkelen van een interactieve toeristische kaart. Daar wordt nu druk aan gewerkt.

Wijziging werkwijze toeristenbelasting per 2025

Met ingang van het belastingjaar 2025 wordt voor de toeristenbelasting geen voorlopige aanslag meer opgelegd. In plaats daarvan wordt uitsluitend gewerkt met een definitieve aanslag, gebaseerd op het werkelijk aantal overnachtingen.

Deze wijziging is ingevoerd om de volgende redenen:

1. **Tariefdifferentiatie:** Door de invoering van verschillende tarieven (hoog en laag) per besluit van de gemeenteraad eind 2024, is het vooraf niet goed mogelijk om een betrouwbare inschatting te maken van het aantal overnachtingen per tariefcategorie. Dit maakt het opleggen van een voorlopige aanslag (in 2025) niet uitvoerbaar.
2. **Efficiëntie en nauwkeurigheid:** De nieuwe werkwijze draagt bij aan een efficiëntere en nauwkeurigere verwerking binnen het team Belastingen, wat leidt tot een besparing in tijd en capaciteit.
3. **Voordeel voor ondernemers:** Ondernemers in de toeristische sector ontvangen de aanslag pas nadat zij de toeristenbelasting daadwerkelijk hebben geïnd. Hierdoor hoeven zij niet vooruit te betalen.

Vitale Vakantieparken

Het provinciale programma Vitale Vakantieparken (VVP) is verlengd tot en met 2027. In samenwerking met Vitale Vakantieparken Drenthe wordt en is dit jaar gewerkt aan een jaarplan en een 1-meting. Deze meting vormt de basis om de huidige status van een groot aantal vakantieparken in beeld te brengen. Het streven is om een strategisch document op te stellen in de vorm van een plan van aanpak. Daarnaast is de gebiedsregisseur voor het recreatiecluster in Hoogersmilde van start gegaan met de uitwerking van de 'Gebiedsvisie recreatiecluster Hoogersmilde'.

Transformatie

De vier vakantieparken die getransformeerd worden naar woonparken zijn: De Hullen, Thrianta, De Heerlickheit en De Veldhuizen.

- De Hullen heeft een ontwerp-omgevingsplan opgesteld, het is de bedoeling dat dit voor het einde van het jaar ter inzage ligt;
- Thrianta heeft het streefbeeld nu in definitieve versie en werkt aan het opstellen van het omgevingsplan;
- De Heerlickheit en De Veldhuizen zijn in lijn met de 'Gebiedsvisie recreatiecluster Hoogersmilde' met de omringende bedrijven in overleg om de transformatie goed in te passen.

Overig

Op het park Hart van Drenthe wordt gehandhaafd op permanente bewoning. Het park is momenteel goed op weg richting een recreatief park. De handhaving heeft duidelijk effect gehad. Op het vakantiepark Timmerholt zijn we eind 2025 gestart met een revitaliseringstraject. Met diverse andere parken worden gesprekken gevoerd over mogelijke vervolgttrajecten, zoals deelname aan het uitblinkers- of een revitaliseringstraject. We werken nauw samen met Vitale Vakantieparken Drenthe en het dit jaar gevormde kernteam. Binnen de gemeente vindt er periodiek overleg plaats tussen verschillende disciplines, waarbij we samenkomen als kernteam.

Economie: fysieke bedrijfsinfrastructuur en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Overleg met ondernemersverbanden

Ondernemerskring Midden-Drenthe organiseerde voor alle ondernemers binnen de gemeente een informatieavond over verduurzaming. Ook de raadsleden werden daarvoor uitgenodigd om het netwerk te versterken. In verband met de transitie naar een meer circulaire economie is een enquête onder alle ondernemers uitgevoerd. Met de lokale afdelingsbesturen van KHN en LTO en Ondernemersvereniging Hooghalen-Hijken werden daarnaast de reguliere overleggen gevoerd met actuele thema's en bijeenkomsten gefaciliteerd.

Bedrijfshuisvesting

Bedrijventerrein Ossebroeken Fase II

De belangstelling voor Ossebroeken fase II blijft aanwezig. De procedure voor het omgevingsplan is complex en kent een langere doorlooptijd. Uitgifte van kavels is aan de orde zodra het plan onherroepelijk is. Dit kan in de loop van 2026 plaatsvinden, maar is onder voorbehoud van bezwaar- en beroepsprocedures. De raad wordt geïnformeerd zodra er sprake is van besluitvorming of andere concrete vervolgstappen.

Extra bedrijventerreinen

Uit het onderzoeksrapport Werklocaties (naar vraag en aanbod bedrijventerreinen) en het scenario van hoge economische groei volgt dat er in Midden-Drenthe in de komende 10 jaren grofweg een netto-vraag zal zijn van 15 hectaren te Beilen, 3 hectaren te Westerbork en 3 hectaren te Smilde. Naar aanleiding van die implicaties uit het onderzoek hebben wij besloten om een verkenning uit te voeren naar mogelijke uitbreidingen van bedrijventerreinen voor Westerbork, Smilde en Beilen en de prioritering hiervan te agenderen voor het eerste kwartaal van 2027. Wij streven ernaar om de uitbreidingen te laten aansluiten bij die behoeften voor de komende 10 jaren. De uitkomsten van deze verkenning nemen wij vervolgens graag mee in de eerstvolgende actualisatie van de programmeringsafspraken. Daarnaast zullen wij bij de eerstvolgende actualisatie van onze

gemeentelijke Omgevingsvisie rekening houden met de uitkomsten van dit onderzoek en de verkenning naar uitbreidingsmogelijkheden.

Programma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

De provinciale inzet via dit programma is in Midden-Drenthe in eerste instantie bewust gericht op het verbeteren van het organiserende vermogen op de bedrijventerreinen De Noesten te Westerbork en Dambroeken/Ossebroeken te Beilen. Dit omdat de daar gevestigde ondernemers een dergelijke verbeteringsbehoefte concreet hebben geuit. Op het hierboven genoemde bedrijventerrein Ossebroeken fase 2 te Beilen zetten wij in op parkmanagement met behulp van datzelfde programma. Zo verwachten wij een goede uitgangspositie te creëren zodat er een toekomstbestendig bedrijventerrein ontstaat.

ETP/VAM-terrein Wijster en omgeving

Vanwege het bovenregionale karakter van dit specifieke bedrijventerrein is de behoefte aan dit soort kavels buiten het kader van het eerdergenoemde behoefteonderzoek gebleven. Bovendien is voor het ETP/VAM gebied en omgeving een scenariostudie uitgevoerd onder supervisie van de provincie. Deze wordt als basis gebruikt voor een gebiedsvisie. Voor deze visie worden momenteel voorbereidingen getroffen en een plan van aanpak opgesteld. Onderdeel van de voorbereidingen is een inventarisatie van verleende en nog te verlenen (milieu-) vergunningen binnen het gebied, in samenwerking met de provincie en Omgevingsdiensten. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke milieugebruiksruimte er is voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen.

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

Met de betrokken ondernemers en -verbanden staan we in nauw contact over de impact van de plannen van het Ministerie van Defensie voor uitbreiding van oefenterrein De Haar.

Regionale Samenwerking

Op 10 september 2025 heeft het college een verkennend gesprek gevoerd met een delegatie van het samenwerkingsverband Regio Zwolle. Tijdens dit gesprek is gevraagd om een propositie op te stellen waarin we als gemeente onze interesse en onderbouwing voor onze mogelijke deelname kenbaar te maken. Op dit moment onderzoeken we op welke wijze we hier vorm en inhoud aan kunnen geven.

3.5 Onderwijs

Gelijke Kansen Alliantie

Samen met CKC Drenthe, Kits Primair en Welzijnswerk heeft de gemeente een subsidie aangevraagd bij de Gelijke Kansen Alliantie. Doel was de uitrol van de Hulp op en om School (HOS)-aanpak op de beide basisscholen in Smilde. Er was niet voldoende subsidie beschikbaar om alle landelijke aanvragen te ondersteunen. Daarom heeft er een loting plaatsgevonden. Onze gezamenlijke aanvraag is in de loting niet geselecteerd. We maken afspraken met Welzijnswerk Midden-Drenthe over hoe Hulp Op en om School vanaf 2026 breder wordt uitgerold in onze gemeente.

Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs liep tot eind schooljaar 2024-2025. Het uitvoeringsprogramma 'Ieder kind in zijn kracht' is daarmee afgerond. De komende periode evalueren we de resultaten.

Onderwijsachterstandenbeleid

Het Rijk heeft de middelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid alsnog geïndexeerd voor 2025. Daarnaast is het aantal peuters met een VVE-indicatie afgenomen met ongeveer 10% eind 2024 en begin 2025. Het bereik van kinderen met een indicatie is ongeveer gelijk gebleven. Dit zorgt voor een incidenteel positief effect.

3.6 Sport, cultuur en recreatie

Sport

Gezond in Beweging

De naam van het team Gezond in Midden-Drenthe is per september veranderd in Lekker Leven in Midden-Drenthe. Deze naamswijziging sluit beter aan op het doel: ondersteuning van inwoners voor een gezonde en ontspannen leefstijl in de meest brede zin van het woord.

Sportverenigingen

Er lopen gesprekken met alle sportverenigingen over nieuw beleid voor de exploitatie van de buitensportaccommodaties. Dit beleid zal in 2026 worden voorgelegd aan de raad.

Met verenigingen is een traject opgestart om actief nix-18 onder de aandacht te brengen. Verenigingen worden gewezen op hun wettelijke taken en de consequenties van het niet naleven hiervan. Dit is geen makkelijk onderwerp voor de vrijwillige bestuurders van de verenigingen. Het verdient een groot compliment dat ze hier toch actief mee aan de slag gaan.

Binnensportaccommodaties

Na de vaststelling van de Toekomstvisie Bewegingsonderwijs en Binnensport op 30 januari 2025 is een projectplan voor de aanpak Drenthehal opgesteld in samenwerking met Ruimtelijk Beleid en Projecten. Acute onderhoudszaken zijn opgepakt waardoor het gebruik van de Drenthehal weer veilig en werkbaar is. Voor de te realiseren sportaccommodatie bij 't Stroomdal wordt een participatietraject met onder andere omwonenden en mogelijke toekomstige gebruikers, zoals verenigingen, opgestart.

Zwembaden

Er is een uitgebreide analyse gemaakt van de technische, financiële en personele situatie van de zwembaden. Ook de totale exploitatie en verduurzamingsopgave voor de nabije toekomst is in kaart gebracht. In een raadsinformatiebijeenkomst in oktober 2025 zijn de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd. Voor De Smelte zijn noodzakelijke verduurzamingsmaatregelen genomen om aan de wettelijke eisen voor de korte termijn te kunnen blijven voldoen.

Cultuur

Culturele projecten

In 2025 zijn er weer veel aanvragen gedaan voor een projectsubsidie cultuur. Dankzij het Naoberschapsfonds van de provincie was er meer budget om projecten te ondersteunen.

Culturele organisaties en verenigingen

De provincie heeft vorig jaar een cultuurnota vastgesteld. Dit heeft onder andere impact op lokale culturele organisaties die de afgelopen jaren subsidie hebben ontvangen uit de subsidieregeling snijvlak cultuur & recreatie. Veel culturele organisaties en verenigingen zijn dit jaar betrokken geweest bij het herdenken en vieren van 80 jaar vrijheid.

Musea

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork (HcKW) ontvangt jaarlijks een subsidie voor het beheer en de activiteiten van het herinneringscentrum en voor haar inzet op educatieve activiteiten. Dit jaar heeft gemeente een extra financiële bijdrage gedaan, om te onderstrepen dat HcKW een belangrijke functie in onze gemeente vervult als blijvende herinnering aan de geschiedenis en waarschuwing voor de toekomst. De Oudheidskamer Beilen en het Museum van de Papierknipkunst hebben subsidie ontvangen als waardering en ondersteuning van hun activiteiten.

Bibliotheken

Vanuit de Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden II (Rijk) financiert de bibliotheek een pilot voor een BoekStartcoach op het consultatiebureau. De BoekStartcoach komt wekelijks op het consultatiebureau en ondersteunt de jeugdarts en -verpleegkundige door met ouders in gesprek te gaan en gerichte voorleesondersteuning te bieden. Uit landelijk onderzoek blijkt dat vooral laagtaalvaardige ouders hierdoor makkelijker naar de Bibliotheek gaan.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Speeltuinen

Het speelbeleidsplan is vastgesteld in 2023. Op basis van het beleidsplan en inspectiegegevens is in 2025 is een uitvoeringsplan opgesteld. Dit maakt inzichtelijk dat er de komende jaren grote vervangingen en investeringen gedaan moeten worden om de speelvoorzieningen veilig en instant te houden. Met de huidige beschikbare middelen is dit niet mogelijk. De verwachting is dat het aantal locaties de komende jaren zal versoberen of verkleinen. Ook het beheer en onderhoud van speelplaatsen bij derden, zoals scholen, zullen we moeten herijken. De raad heeft dit bij de bestuursrapportage 2025 een extra budget van €75.000 ter beschikking gesteld voor het onderhoud van speeltuinen. Hiermee zijn 3 buurtspeelplekken gerenoveerd.

Op basis van een aanbesteding zijn er raamovereenkomsten afgesloten met leverancier voor de levering van speeltoestellen.

Openbaar groen

Het openbaar groen binnen de kom wordt al sinds jaar en dag door werkvoorzieningschap Stark onderhouden. Door de uitwerking van de Participatiewet krimpt het aantal medewerkers al enige jaren. Hierdoor heeft Stark een gedeelte van de werkopdracht teruggegeven. Vanaf dit jaar voert Stark alleen nog groenwerkzaamheden uit in de kernen Beilen, Westerbork en Smilde en op de gemeentelijke sportvelden. De andere groenwerkzaamheden zijn aanbesteed op basis van een prestatiebestek.

Er komen steeds meer meldingen van invasieve plaagsoorten, zoals berenklaauw, Japanse duizendknoop en waternavel. We houden de ontwikkelingen in de gaten, maar hebben geen beleid en middelen voor de beheersing. Mogelijk ontstaan hierdoor in de toekomst verhoogde kosten voor de beheersing.

In 2026 is er een structurele taakstelling van €150.000 op het beheer van de openbare ruimte in het kader van het Ravijn. In de openbare ruimte gaan we dit vanaf volgend jaar terugzien door een groter areaal extensief onderhouden gazons en het omvormen van intensieve groenvakken naar een minder kosten-intensieve groeninrichting.

3.7 Sociaal domein

Landelijke ontwikkelingen

In navolging van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is door verschillende partijen het Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA) opgesteld. Er zijn afspraken gemaakt tussen zorg- en welzijnspartijen, gemeenten en het ministerie van VWS. Deze afspraken moeten ervoor zorgen dat zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar blijft. Op dit moment vindt er vanuit VNG een ledenraadpleging plaats onder gemeenten over het al dan niet instemmen. Het akkoord biedt kansen voor gemeenten: het versterken van de beweging naar meer preventie, het inrichten van basisfunctionaliteiten om versnippering in het zorg- en ondersteuningslandschap tegen te gaan en de financiële middelen om dit mogelijk te maken. Tegelijkertijd bestaan er ook risico's omdat het een taakverhoging bij gemeenten betreft, waarbij onzeker is of dit haalbaar is met de beschikbare middelen en beschikbaarheid van personeel.

Armoedebelief

Er wordt gewerkt aan de uitwerking van de motie Structureel Versterken Armoedeaanpak Midden-Drenthe. In december 2024 is het plan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028 door de gemeenteraad aangenomen. De komende jaren zullen we met versterkte inzet werken aan ondersteuning voor minima. In dit kader is de pilot Jongeren Perspectiefplan gestart en zijn de uren van het sociaal raadsliedenwerk met 16 uren verhoogd tot en met 2028.

Ontwikkelingen uitkeringen (algemene bijstand, Bbz 2004, IOAW, IOAZ)

Er is gestart met de voorbereiding op de ontwikkelingen en wetswijzigingen in het kader van de Participatiewet in Balans. De wetswijzigingen treden vermoedelijk per 1 januari 2026 in werking. Het programma in het kader van de Participatiewet in Balans, via verschillende sporen, zal de komende jaren onderdeel blijven van de werkzaamheden.

Het aantal personen met een uitkering voor de kosten van het levensonderhoud blijft redelijk stabiel. Ook als gekeken wordt naar eerdere jaren. Hieronder staat een overzicht van het aantal uitkeringsgerechtigden per uitkering in 2025.

Kwartaal 2025	Algemene bijstand	Bbz 2004	IOAW	IOAZ
Kwartaal 1	540	4	18	4
Kwartaal 2	546	4	14	4
Kwartaal 3	540	1	13	5

Binnen de bijzondere bijstand zijn de kosten over de afgelopen jaren inzichtelijk gemaakt. Hieruit blijkt dat de kosten jaarlijks hoger zijn dan begroot.

Nieuwkomers

Taakstelling statushouders en opvang Oekraïners

We werken er hard aan de taakstelling nieuwkomers voor 2025 te realiseren, maar hebben ook nog een achterstand weg te werken die in 2024 is ontstaan. Vanwege dat laatste staan we onder toezicht van de provincie Drenthe.

Ook in onze gemeente hebben wij te maken met de krapte op de woningmarkt en de onvoorspelbaarheid van landelijk beleid om huisvesting te realiseren. We zetten ons in om creatieve woonoplossingen te realiseren.

Vanuit de Spreidingswet en als bijdrage aan 'de Drentse puzzel' hebben wij aangegeven dat wij als gemeente willen kijken hoe we de opvang voor 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) kunnen realiseren. Hier zijn momenteel gesprekken over met het COA, het Ministerie en de provincie om te kijken of dit op hele kleine schaal realiseerbaar is.

We hebben de opvanglocaties voor Oekraïners uitgebreid.

Huisvestingskosten opvanglocaties

Vanwege een stijging in de huurprijzen en een beperkt aanbod van geschikte panden, zoeken we creatief naar woonruimte en kijken soms uit naar bijzondere gebouwen. Een voorbeeld is een kerk in Hooghalen waar een groot statushouders-gezin van negen personen woont. Om mensen met urgentie toch te kunnen plaatsen, huren we soms tijdelijk een vakantiewoning.

Ons eigen vastgoed vraagt om onderhoud om de mensen een veilig en gezonde woonplek aan te bieden. De energielasten zijn in sommige panden zo hoog dat dit zonder gemeentelijke bijdrage voor de inburgeraar financieel niet haalbaar is. Dit soort oplossingen zijn kostbaar, maar noodzakelijk om achterstand op de taakstelling te voorkomen. Ook de veranderende landelijke regelgeving heeft invloed op kosten die we maken voor inrichting en begeleiding. Een voorbeeld van die regelgeving is versnelde plaatsing van statushouders.

Zonder dit budget kan er druk ontstaat op andere onderdelen van het sociaal domein, een knelpunt in de opvang van nieuwkomers, een achterstand op de taakstelling of kunnen we niet inspelen op ad hoc situaties zoals een plotselinge toename van ontheemden of statushouders. Ook hebben we minder grip op kwaliteit en planning zonder die financiële ruimte omdat we afhankelijk worden van externe partijen en noodoplossingen.

Vluchtelingenwerk

Vanwege de overgang naar Care Forward begin 2025 is de subsidierelatie met Vluchtelingenwerk stopgezet. Dit heeft geleid tot een rechtszaak. De subsidievaststelling voor de jaren 2023 en 2024 moet nog plaatsvinden. Dit leidt tot mogelijke onvoorziene kosten.

Care Forward

Care Forward heeft bij de start meer inburgeraars ondersteund dan van tevoren was voorzien. Hiervoor zijn extra kosten gemaakt om de start en overgang soepel te laten verlopen. De samenwerking verloopt goed tussen onze regievoerders en de begeleiders van Care Forward. De gewenste professionaliseringslag die we wilden bereiken is hiermee in gang gezet.

Maatschappelijke participatie inburgering

We merken dat de wachtlijst oploopt voor de maatschappelijke participatie trajecten in de Z-route. We zien dat inburgeraars die de Z- route volgen verminderd leerbaar zijn. Zij nemen deel aan verschillende maatschappelijke activiteiten bij Stichting Welzijnswerk Midden Drenthe. Uit de ervaringen blijkt dat het bieden van voldoende passende activiteiten aan inburgeraars die de Z-route volgen, niet eenvoudig is. Ook blijkt dat deze inburgeraars meer inzet en begeleiding nodig hebben. We kijken naar mogelijkheden om deze doelgroep een passend aanbod te kunnen bieden, die aansluit bij hun leerontwikkeling. Dit kan leiden tot eventuele meerkosten op korte termijn, maar voorkomt hogere kosten op lange termijn.

Flexibele post voor onvoorzienbare situaties

Gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen en ervaringen in de praktijk is het wenselijk om een post onvoorziene kosten op te nemen.

Wmo

In 2025 zijn onze uitgaven Wmo onderzocht door BDO-accountants en adviseurs. Zij hebben advies gegeven over mogelijk ombuigingspotentieel. Begin 2026 zullen we deze informatie delen met de raad, inclusief een aanpak en waar nodige politieke besluitvorming.

Per 1 januari 2026 gaan nieuwe contracten voor Wmo en Jeugd in. De tweede helft van 2025 staat in het teken van de voorbereiding daarop en bijbehorende implementatietrajecten.

In 2025 is bekend gemaakt dat de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage voor de Wmo is uitgesteld naar 1 januari 2027. In 2026 zal gestart worden met de voorbereiding op deze wijziging.

Recentelijk is er een uitspraak geweest van de Centrale Raad van Beroep dat het tarief voor informele inzet binnen de PGB gelijk mag zijn aan het minimumloon. Dit wijkt af van uitspraken die hier eerder over gedaan werden, wat we moeten aanpassen in onze werkwijze.

Op het gebied van vervoer zijn er ook ontwikkelingen die van invloed zijn op onze werkzaamheden en dienstverlening aan onze inwoners. Met een financiële impuls is de dienstverlening van Stichting Buurtvervoer nog meer ingebed in de beschikbare dienstverlening. De aanbesteding van Publiek Vervoer is vertraagd. Vooralnog heeft dat geen consequenties voor onze inwoners, aangezien de dienstverlening op vervoer doorloopt.

Welzijnswerk

In 2025 hebben gemeente en Welzijnswerk Midden Drenthe een vervolg gegeven aan de strategische sessies om verder te bouwen aan het strategisch partnerschap. De eerder opgestelde maatschappelijke opgave en het door Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe geformuleerde meerjarenaanbod liggen hieraan ten grondslag. In 2025 is er veel aandacht gegaan naar het vertalen van de visie Jeugd naar een uitvoeringslijn met Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Jeugd

In de loop van 2025 zijn er een aantal grote ontwikkelingen geweest op het gebied van jeugd, die bij de begroting 2025 nog niet waren aangekondigd. In juni 2025 heeft de raad de visie 'Koersen, herontwikkeling van het Jeugd domein in Midden-Drenthe' vastgesteld, gevolgd door de verordening Jeugdhulp Midden-Drenthe 2025 om de uitvoering daarvan vast te leggen. Daarnaast worden er in de tweede helft van 2025 ook afspraken gemaakt met lokale partners om de visie tot uitvoering te brengen. Een van de ontwikkelingen is dat Hulp Op en rond School wordt uitgebreid naar meer scholen, waarmee het de basis van de ingezette verandering vormt. Zoals vastgesteld in de visie 'Koersen' werken we ook aan het inrichtingsvraagstuk van onze toegang tot jeugdhulp. Een van de stappen daarin is dat de Praktijkondersteuners Jeugd (POH Jeugd) overgaan van de gemeente naar Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Voor de inzet van (hoog) specialistische jeugdhulp zijn er ook grote veranderingen in 2025. Zo dienen we als gemeente te indiceren op tijd en niet op resultaten, zoals dat tot nu toe gedaan werd. Per 1 januari 2026 wordt deze werkwijze gestart en meegenomen in de verschillende inkooptrajecten. In 2025 zijn we druk met de inrichting en training ten voorbereiding op die verandering.

Tegelijkertijd is gestart met de oprichting van een gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp regio Drenthe (GR JHRD). Als gevolg van een wetsvoorstel 'verbetering bereikbaarheid specialistische jeugdhulp' dienen gemeenten bepaalde vormen van (hoog) specialistische jeugdhulp gezamenlijk te organiseren en inkopen. Het ontwerp van deze GR is in september vastgesteld door de gemeenteraad. De verdere totstandkoming van de GR JHRD vraagt gedurende het laatste kwartaal, als ook in 2026, onze aandacht.

In 2025 ontstonden er problemen bij de Jeugdbeschermingsorganisatie JB Noord. Personeelstekorten hebben er onder meer voor gezorgd dat jeugdigen geen vast aanspreekpunt hadden, wat noodzakelijk is voor continuïteit in zorg voor de jeugdigen en bijvoorbeeld het contact met ouders. De problemen hebben geleid tot een verscherpt toezicht door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJV). In samenwerking met andere gemeenten in Drenthe en Groningen informeren we onze raadsleden zo goed mogelijk over de nodige stappen.

3.8 Volksgezondheid en milieu

Ontwikkelingen Omgevingsdienst Drenthe

Uitvoering jaarprogramma

De Omgevingsdienst Drenthe is bezig met de uitvoering van het jaarprogramma 2025. Bij de 8 maandrapportage is de verwachting dat de ureninzet voor Midden-Drenthe aan het eind van het jaar uitkomt op 105%.

Oorzaken toename uren:

1. Toezicht en klachten: er zijn meer klachten binnengekomen dan verwacht.
2. Bodem: er is meer vraaggestuurd werk en door de (uit vrije veld controles voortkomende) meer toezichtzaken.
3. Vergunningen: er zijn meer aanvragen ingediend dan oorspronkelijk verwacht werd.
4. Asbest: er zijn meer meldingen en controles.
5. Handhaving: er zijn 10 nieuwe bestuursrechtelijke zaken bijgekomen door laag nalevingsgedrag, onder andere bij het MKB en de agrarische sector.
6. Juridische ondersteuning: dit is een vraaggestuurde post. Het aantal bestede uren is hoger dan geraamd.

Volgens de najaarsbrief 2025 van de Omgevingsdienst Drenthe moet Midden-Drenthe naar verwachting aan het eind van het jaar € 103.000 bijbetalen.

Ontwikkelingen Duurzaamheidsprogramma

Derde tranche lokale isolatieaanpak

Voor de zomer hebben we een aanvraag gedaan voor de derde tranche van het Nationaal Isolatieprogramma. Op 25 augustus hebben we de beschikking binnen gekregen. Het gaat om een bedrag van €1.648.069,-. Het totaalbedrag van alle drie tranches gezamenlijk is €5.420.662,-. Het streven is om eind 2026 een gemeentelijke regeling gereed te hebben.

CDOKE 2026

Via de Specifieke Uitkering CDOKE (Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid) krijgen we jaarlijks tot en met 2025 een financiële bijdrage voor het uitvoeren van het Energie en Klimaatbeleid. Hiermee kunnen gemeenten personeel en adviseurs inhuren om de doelstellingen uit het klimaatakkoord vorm te geven. Voor 2026 vindt de uitkering plaats via het gemeentefonds. Het gaat om een bedrag van €1.188.680,-. Voor de jaren 2027 t/m 2030 zijn de bijdragen nog niet bekend. RVO heeft wel laten weten dat er via de begroting budget is gereserveerd.

Provinciale subsidie voor SMP

Voor het opstellen van het Soortenmanagement Plan (SMP) kunnen we vanuit de provincie een subsidie van €164.993,- ontvangen. Voorwaarde voor de subsidie is dat de gemeente de opdracht heeft gegund aan een partij en er overeenstemming is met de opdrachtnemer. We verwachten eind dit jaar of uiterlijk begin dit jaar opdracht te kunnen geven en dan ook de subsidie aan te kunnen vragen.

GGD Drenthe

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling

Op 9 april 2025 heeft het Algemeen Bestuur van de GGD een wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD voorlopig vastgesteld. De aanleiding hiervoor is de bestuurlijke wens om de huidige governance in het domein van zorg en veiligheid meer integraal te organiseren. Eind 2023 is op basis

van een extern advies door het bestuur besloten om de governance onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling GGD waarin drie onderdelen zijn opgenomen:

1. Het domein Zorg & Veiligheid, met onder meer Veilig Thuis;
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe;
3. Publieke gezondheid.

Alle gemeenteraden van Drenthe hebben inmiddels de mogelijkheid gehad om een zienswijze in te dienen. Op basis van de zienswijzen zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in de voorgestelde regeling. Met deze wijzigingen is de GGD onder andere tegemoetgekomen aan de opmerkingen die tijdens de bespreking in de Commissie Zorg en Welzijn op 9 september 2025 zijn gemaakt. Eind 2025 volgt een voorstel waarin verzocht wordt om het college toestemming te geven om de GR GGD te wijzigen. Dit in verband voorgenomen inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2026.

Autonome ontwikkelingen

Er zijn een aantal autonome ontwikkelingen die maken dat de vastgestelde begroting van de GGD voor 2025 niet meer volstaat waardoor een begrotingswijziging is doorgevoerd na een zienswijze procedure.

Het gaat om de volgende ontwikkelingen met daarachter de bedragen (incidenteel/ structureel) waar het voor Midden-Drenthe om gaat. De onderdelen 1 tot en met 5 zijn verwerkt. Onderdeel 6 heeft geen consequenties voor onze begroting.

1. JGZ Oekraïense kinderen:	€ 35.850 (I)
2. Rijksvaccinatieprogramma:	€ 9.496 (S)
3. Kwaliteitseisen Kinderopvang:	€ 3.041 (I)
4a. Elektronisch Voorschrijfsysteem Elektronisch Patiëntendossier:	€ 6.770 (S)
4b. Elektronisch Voorschrijfsysteem Elektronisch Patiëntendossier:	€ 6.093 (I)
5. Project "Samen Sterk":	€ 20.309 (S)
6. Interne oplossing taakstelling begroting/verlaging formatie VTD	

3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Omgevingswet

Wijziging Omgevingsplan Kleine kernen (nieuwe tekst - bestuursrapportage 2025)

Begin dit jaar zijn we gestart met de wijziging van het Omgevingsplan Kleine Kernen. De raad heeft de Nota van Uitgangspunten voor dit plan onlangs, in september 2025, vastgesteld. Uitgangspunt is dat we beleidsneutraal overgaan. We verwachten begin 2026 een eerste concept Omgevingsplan Kleine Kernen gereed te hebben.

Plannen en Visies

Visie op Smilde

In de vastgestelde Visie op Smilde is een hoofdstuk 'Van Visie naar Uitvoering' opgenomen. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij reguliere plannings- en werkzaamheden. Wat betreft woningbouw is het appartementencomplex de Brugwachter opgeleverd. In het verlengde van de Carry van Bruggenstraat is een woningbouwproject in voorbereiding met huur- en koopwoningen. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor het aanpassen van infrastructuur in Smilde en de ontwikkelingen rondom de vernieuwing van (maatschappelijk) vastgoed.

Wonen

De druk op de woningmarkt in Midden-Drenthe is nog steeds groot. Veel mensen zoeken een passende en betaalbare woning. Tegelijkertijd zijn de uitdagingen fors: stijgende bouwkosten, netcongestie en maatschappelijke onzekerheden. Vanuit het Programma Wonen blijven we ons echter samen met onze partners volop inzetten om te zorgen voor voldoende plannen en plancapaciteit om de ambities uit onze woonvisie waar te maken.

Naast nieuwbouw op in- en uitbreidingslocaties vindt er ook (vooral in de grotere kernen) veel vervangende nieuwbouw plaats, waarbij verouderde (huur)woningen plaatsmaken voor nieuwe, duurzame, vaak levensloopbestendige woningen. Daarnaast werken we ook aan nieuw beleid op het gebied van wonen om ervoor te zorgen dat we wooninitiatieven sneller kunnen faciliteren. In het jaarverslag wonen hebben we de ontwikkelingen op de woningmarkt in Midden-Drenthe in beeld gebracht.

Wervend Perspectief Beilen

De gemeente Midden-Drenthe wil meer woningen bouwen, vooral in en rond Beilen. Daarom is gestart met het project Wervend Perspectief Beilen. In 2025 is onderzocht of woningbouw mogelijk is in de gebieden Alting en Smalbroek.

Uit de eerste onderzoeken blijkt dat beide gebieden kansrijk zijn. Er zijn geen grote problemen gevonden, maar er zijn wel aandachtspunten. De gemeenteraad heeft in maart 2025 opdracht gegeven om voor beide gebieden een Nota van Uitgangspunten te maken. Hierin staan kaders voor woningbouw, zoals het woonprogramma, hoe landschap en verkeer worden meegenomen en hoe de woningen in de omgeving ingepast moeten worden. Voor elk gebied komt een apart plan, omdat Alting en Smalbroek verschillend zijn.

In oktober 2025 beslist de gemeenteraad over de nota's van uitgangspunten en of er opdracht wordt gegeven voor het wijzigen van het omgevingsplan.

Inwoners mogen meedenken over de plannen. Hiervoor is in maart 2025 door de raad een participatieaanpak vastgesteld. De gemeente wil graag weten hoe mensen prettig kunnen blijven wonen, werken en recreëren als er nieuwe woningen komen.

Projecten

Binnen het project de Lindelaar in Westerbork worden aan de Lindehof acht starterswoningen gebouwd. De woningen zullen eind oktober gereed zijn. Vervolgens zal de afronding van de werkzaamheden in de openbare ruimte plaatsvinden.

Op de locatie De Boerhof (voorheen An de Boerbrink) in Westerbork heeft de gemeente tien bouw kavels uitgegeven. Deze zijn inmiddels allemaal verkocht. Er komen vier vrijstaande woningen en zes half vrijstaande. In de eerste helft van 2026 wordt gestart met het woonrijp maken van het gebied.

Het appartementengebouw aan de Hoofdstraat in het dorp is opgeleverd.

Begin dit jaar hebben we de Noordwestkant van Westerbork aangewezen als potentiële uitbreidingslocatie voor woningbouw. De precieze mogelijkheden hebben we in onderzoek. De voorbereidingen voor de ontwikkeling van het badhuisterrein vorderen en in de Bomenbuurt werken we samen met Woonservice en bewoners verder aan herstructurering van de buurt, waarbij woningen worden verduurzaamd en vervangen door nieuwbouw.

In het havengebied in Beilen onderzoeken initiatiefnemers (woningcorporatie Woonservice en een projectontwikkelaar) en de gemeente binnen welke ruimtelijke en stedenbouwkundige kaders en randvoorwaarden een haalbaar woningbouwproject mogelijk is.

Op de hoek van de Torenlaan-Nassaukade zijn een appartementencomplex en rijwoningen in aanbouw. We verwachten oplevering van deze huurwoningen begin 2026.

Aan de Acacialaan zijn begin dit jaar 23 levensloopbestendige huurwoningen opgeleverd.

Aan de Eursingerweg werken we samen met Woonservice verder aan de voorbereidingen voor de realisatie van 15 tijdelijke woningen. Het appartementencomplex Ettenstaete aan de Ettenstraat nadert oplevering. Hiermee worden 24 koopappartementen aan de voorraad toegevoegd.

In Beilen-West vindt in een aantal straten herstructurering plaats: oudere huurwoningen worden vervangen door nieuwe, deels levensloopbestendige woningen in zowel de huur als koop. Aan de Markt (Zonna) wordt onderzocht of de bouw van een appartementencomplex mogelijk is.

In de wijk Nagtegael zijn aan de Wedebrink woningen in aanbouw.

In Smilde zijn het afgelopen jaar zoals boven aangegeven 18 koopappartementen in het complex de Brugwachter opgeleverd.

In het verlengde van de Carry van Bruggenstraat is een woningbouwproject in voorbereiding met huur- en koopwoningen. De bouw zal naar verwachting nog dit jaar starten.

Aan de Prinses Irenestraat zijn de voorbereiding voor de bouw van 15 levensloopbestendige huurwoningen in volle gang. De bouw zal naar verwachting volgend jaar starten.

In Bovensmilde, Hoogersmilde en Hooghalen zijn ook plannen voor woningbouw in voorbereiding.

In Hijken worden in november 2025 acht circulair gebouwde huurwoningen van Woonservice opgeleverd.

In het afgelopen jaar hebben we verschillende woningbouwinitiatieven in de dorpen in de vorm van een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) geholpen. Dat deden we in verschillende fasen van de voorbereidingen van hun plannen. Het gaat om de CPO's Broekstreek, Elp, Hooghalen, Nieuw-Balinge, Zwiggelte en Wijster.

4. Overheveling

Een bestendige gedragslijn is dat de raad beschikbaar gestelde budgetten, waarvan de activiteiten in het huidige begrotingsjaar niet meer kunnen worden afgerond, overhevelt naar het volgende begrotingsjaar.

Met deze overheveling worden de budgetten opgenomen in de begroting van het volgende begrotingsjaar en zijn ze daarmee direct per 1 januari beschikbaar. Activiteiten waartoe de raad eerder heeft besloten kunnen we op deze wijze direct bij de start van een nieuw begrotingsjaar voortzetten.

In Midden-Drenthe gelden op de volgende criteria voor overheveling van budgetten:

- a) De budgetten zijn specifiek voor een bepaald doel beschikbaar gesteld; én
- b) Het gaat om een college- of raadsbesluit of een beschikking van een derde; én
- c) Het (nog niet bestede deel van het) budget moet begin van het nieuwe jaar nodig zijn voor betalingen.

In 2024 is vanuit het oogpunt van een behoedzaam financieel beleid in verband met het ravijn, in aanvulling op bovenstaand kader voor de overheveling naar 2025 kritisch gekeken of er sprake is van een actueel en vastgesteld plan met een deugdelijke onderbouwing voor de noodzakelijke uitgaven in 2025. Voor meerjarige activiteiten (programma's) is alleen het in 2025 benodigde bedrag per 1 januari opgenomen in de exploitatie. Het restant blijft beschikbaar in de reserve Budgetoverheveling.

Gedurende het begrotingsjaar 2025 kan ter voorkoming van onrechtmatige uitgaven bijstelling van de exploitatiebudgetten (via de reserve Budgetoverheveling) plaatsvinden in de Kadernota 2025 en de Bestuursrapportage 2025. Bij de Bestuursrapportage 2025 zou daarnaast opnieuw beoordeeld of ten laste van de reserve Budgetoverheveling budgetten voor 2026 en verder beschikbaar worden gesteld. Dat is nog niet gelukt. We stellen dan ook voor om de reserve in stand te laten voor verdere besluitvorming.

Voor de kadernota 2027 worden de overhevelingen 2025 en de reserve Overheveling nog eens kritisch tegen het licht gehouden en wordt gekeken of de organisatie deze activiteiten daadwerkelijk gaat uitvoeren (planning, tijd, noodzaak). Eventuele vrijval van middelen wordt bij de kadernota 2027 verwerkt. Bij onderuitputting en overheveling vindt een overweging plaats of deze nog in stand moeten blijven.

De bedragen die nu zijn opgenomen in het overzicht zijn de budgetten voor overheveling naar 2026.

Evenals voorgaande jaren stemt de raad er met dit voorstel mee in dat de werkelijke restantbudgetten worden toegevoegd aan de reserve Budgetoverheveling. Dit kan zowel hoger of lager zijn dan de in onderstaand 'Overzicht overheveling budgetten 2025' opgenomen bedragen. De in het overzicht opgenomen bedragen zijn namelijk een inschatting van het verwachte restant op 31 december 2025. Het definitieve over te hevelen budget bepalen we na afloop van het boekjaar op basis van de werkelijk in 2025 geleverde prestaties. Het restantbudget kan uitsluitend lager zijn dan opgenomen in het overzicht. Alleen het werkelijke restantbudget op 31 december 2025 hevelen we over. In de jaarstukken 2025 geven we een overzicht van de werkelijke overheveling.

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Uitvoeren projecten binnen Uitvoeringsplan Dienstverlening 2025 - 2027	De uitvoering van Uitvoeringsplan Dienstverlening, is door ziekte vertraagd Dit zorgde er mede voor dat budget met name voor het doen van onderzoek, monitoring en training niet volledig benut kon worden en die werkzaamheden verschuiven naar 2026. De besteding van dit bedrag is gebaseerd op vooraf gemaakte plannen. Het benodigde budget willen we daarom ook graag meenemen naar 2026.	€ 75.000
Bestedingsplan nieuw beleid	De ICT projectenkalender is een meerjarenplanning. Dit houdt in dat de kosten, waar budget voor beschikbaar is, ook over meerdere jaren in rekening worden gebracht. Er zijn enkele projecten die nu al zijn opgestart, waarvan een deel van de bijhorende facturen pas op een later moment binnen gaan komen. Deze kosten worden pas gemaakt in 2026. Hiervoor moet het huidige budget beschikbaar blijven om de begroting van 2025 sluitend te houden.	€ 40.000
Project NEN 3140 Keuringen	Het beschikbare budget is bestemd voor het keuren en herstellen van de afkeurpunten van de electrakasten conform NEN 3140. Deze keuring is een wettelijke verplichte periode inspectie. In 2024 en 2025 zijn diverse keuringen uitgevoerd; de resterende kasten zullen in 2026 worden gekeurd.	€ 21.109
Luchtkwaliteit zwembaden RI&E	Vanuit RI&E zijn aanbevelingen gedaan om de luchtkwaliteit in de zwembaden te verbeteren. Momenteel loopt er een adviestraject om in De Peppel, in combinatie met een gedeelte verduurzaming, verbeteringen door te voeren. De verwachting is dat deze werkzaamheden in 2026 worden gerealiseerd.	€ 15.000
Centraal budget bedrijfsvoering en dienstverlening	Het centraal budget wordt ingezet om ziek en piek op te vangen om zo achterstanden en wachtrijen te voorkomen bij onze gemeente. Hiervoor is tot op heden geen structureel budget voor beschikbaar. Het inhuur uurtarief is meestal hoger per uur dan het interne uurtarief. De middelen komen vanuit de vrijval van de loonsom, dit ontwikkelt zich in de loop van het jaar. Om ook aan het begin van het jaar middelen beschikbaar te hebben is het noodzakelijk om deze over te hevelen. Ziek en piek is als zodanig niet te plannen maar wel altijd aanwezig.	€ 972.080

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Voorziening salarissen (vitaliteitsbeleid)	Het beleid is nog in voorbereiding. Voor de uitvoering van dit beleid is dit geld nodig. Daarom overhevelen.	€ 420.000
Duurzaamheid Aanpak energiearmoede	Betreft middelen voor subsidieregeling woningeigenaren met energiearmoede. Er is een onderliggend plan. De realisatie is afhankelijk van vraag van de inwoners. Oa energiecoaches, witgoedwissel. Dit betreft een SPUK-bijdrage.	€ 67.090
Duurzaamheid warmte	Betreffen middelen voor aanpak duurzame warmte van de gemeente oa verkenning warmtenet. Er is een onderliggend plan. Dit betreft een SPUK bijdrage.	€ 75.048
Overige uitgaven duurzaamheid	Betreft budget voor een subsidieregeling voor energiecoöperaties. In maart 2024 heeft het college het besluit genomen dat hiervoor €70.000 voor wordt gereserveerd.	€ 22.558
Onderwijshuisvesting programma 2023	De aanvragen voor werkzaamheden aan gebouwen (herstel van schade aan de Groene Borg, vergoeding voor kosten De Wingerd in Bovensmilde) zijn ingediend. De afhandeling vraagt wat meer tijd.	€ 62.578
Onderzoek gebouwenbeleid	Budget is bestemd voor de professionalisering vastgoedbeheer. Vanwege alle ontwikkelingen, ravijnvraagstukken, capaciteitsproblemen en personeelwisselingen ligt nu de opdracht om aan de hand van het verzoek van de provincie het beheerprogramma vastgoed te actualiseren. Het beheerprogramma vastgoed wordt zodanig ingestoken dat de belangrijkste elementen van de "professionaliseringslag" hierin worden meegenomen. De projectopdracht wordt nog in Q4-2025 aangeboden.	€ 46.893

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Verduurzaming aula's	Van alle drie aula's is inmiddels bekend welke maatregelen nodig zijn om het gebouw energieneutraal te maken. Het beschikbare budget is beperkt. We gaan/zijn in overleg met de aula's over de behoefte en een verantwoorde verdeelsleutel van de financiën. Heeft tijd nodig. Verwacht in Q1-2026 meer duidelijkheid.	€ 30.000
Actualisatie IHP/IAB	Doel is en blijft natuurlijk om slim met het beschikbare geld om te gaan en alleen die panden te verduurzamen die we nodig hebben voor de uitvoering van onze taak/opgave.	€ 24.786
Bijdrage verduurzaming dorpshuizen	Jaarlijks (2024 tm 2027) is 2 ton beschikbaar. Beschikkingen zijn afgegeven maar de daadwerkelijke uitbetaling volgt tijdens uitvoering en afrekening achteraf. Om de fondsenwerving ter grootte van 50 % van de investering rond te krijgen vraagt tijd. In het besluit is opgenomen dat het niet toegekende budget jaarlijks beschikbaar blijft voor de volgende subsidieronde. Ter info: € 235.000 is inmiddels toegekend.	€ 229.548
Nieuwbouw dorpshuis Spier	De omgevingsvergunning is medio 2025 afgegeven. De start van de bouw uitgesteld is. De bijdrage zal daardoor later opgevraagd worden. Uitbetaling nu verwacht in 2026.	€ 200.000
Nieuwbouw eigen voorziening BSVV	Het bedrag bestaat uit een gemeentelijke bijdrage in de bouwkosten van scheidsrechtterskleedkamer en afkoop onderhoud (€ 253.000) en kosten voor de vestiging van erfpacht (ca. € 3.000). De Omgevingsvergunning is verleend. Start bouw 2026. Op 30 oktober 2025 heeft de raad ingestemd met een borgstelling en met het recht van erfpacht. BSVV is aanzet om de financiering af te ronden en met de bouw te starten. De uitbetaling zal in fasen vanaf start van de bouw plaatsvinden in 2026.	€ 256.000
Deelname aan de subsidieregeling Leader	Dit bedrag is bedoeld voor Leaderprojecten. Dit gaat via de Provincie. Dit bedrag is bedoeld voor de periode 2023-2027.	€ 40.000

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Agrarische aangelegenheden	Bijdrage vanuit RVO: Gemeenten ontvangen een tegemoetkoming voor de uitvoeringskosten van de Landelijke beëindigingsregelingen (Lbv en Lbv+), die via decentralisatie-uitkeringen wordt verstrekt. Dit geld is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij hun faciliterende rol in dit proces. Gemeenten ondersteunen veehouders bij het beëindigen of verplaatsen van hun bedrijf en begeleiden de aanpassingen van de lokale ruimtelijke ordening die hieruit voortvloeien. Deze taken gaan gepaard met de beëindigingsregelingen, zoals informeren en adviseren, het bezoeken van bedrijven, het afstemmen met RVO en provincies, en het doorvoeren van benodigde wijzigingen in het omgevingsplan.	€ 201.228
Visie 't Stroomdal	Streven sloop G.A. de Ridder is Q4, maar mogelijk uitloop naar Q1-2026.	€ 145.500
Volkshuisvestingsbeleid	Moet beschikbaar blijven voor woonbeleid: oa. uitvoering woningmarktonderzoek Stec en daarna opstellen volkshuisvestingsprogramma (vanuit de nieuwe wet regie)	25.000,-
Programma Wonen	Bedrag moet beschikbaar blijven voor uitvoer, oa voor: inhuur van extra projectleiders voor de uitvoer van woningbouwprojecten, inhuur externe adviesbureaus voor het opstellen visies en onderzoeken ikv woningbouwprojecten etc.	€ 300.000
Integraal verkeersplan Suermondsweg	Dit is een budget voor de voorbereiding voor een aantal inframaatregelen in Smilde. De voorbereiding van het Voetpadenplan en de Suermondsweg betalen we er al uit. Andere inframaatregelen uit de Visie op Smilde (Herinrichtingen KW-laan, Molenwijk, Stille kant) komen er nog aan en deze voorbereidingswerkzaamheden willen we ook uit dit krediet betalen.	€ 425.000

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Norgerbrug	Dit is de bijdrage die we aan de provincie moeten doen voor het verleggen van de provinciale weg bij het buurtschap Norgerbrug. De provincie start eind 2025 met de 1 ^e fase: het vervangen van de Norgerbrug zelf.	€ 200.000
Vitale Vakantie Parken	In 2025 gaan de transformatietrajecten en het programma Vitale Vakantieparken door. Hier is geld voor nodig. We hanteren hierbij de kaders van de Koersnotitie Toekomst Vakantieparken Midden-Drenthe. Het geld wat we dit jaar overhevelen kan worden gebruikt om de begeleiding van de transformatietrajecten van De Hullen en Thrianta voort te zetten en volgende trajecten op te pakken.	€ 370.000
Bosvlinder Hooghalen IKC tijdelijke huisvesting	Op 22 april 2021 heeft de raad het Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040 vastgesteld. Op 16 december 2021 heeft de Raad het Integraal Accommodatiebeleid (IAB) 2021-2040 vastgesteld. In beide stukken is aangegeven dat nieuwbouw van de Bosvlinder gepland staat in 2025. Door de integrale uitwerking van de scenario's genoemd in de Dorpsvisie Hooghalen is er enige vertraging opgelopen qua uitvoeringsmoment. Met de gebruiker (Kis Primair) is besloten om nieuwbouw op de huidige locatie verder uit te werken. Hiervoor zijn in het IAB middelen gereserveerd. Middels het beschikbaar stellen van het gevraagde budget kunnen wij invulling geven aan de tijdelijke huisvesting, sloop en infrastructurele aanpassingen.	€ 250.000
Omgevingswet	Het budget wordt gebruikt voor: - het opstellen van Omgevingsplannen in de jaren 2025 t/m 2029. - Externe inhuur op onderdelen van de Omgevingswet ter ondersteuning of aanvullend zoals adviseurs juridisch of beleidsmatig. - Noodzakelijke trainingen of cursussen voor de nieuwe wetgeving.	€ 588.000

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Masterplan Orvelte	Dit is een langdurig traject dat in nauwe samenwerking met het dorp Orvelte wordt ingevuld. Het budget is echter nog niet volledig besteed. In 2026 wordt verder uitvoering gegeven aan het Masterplan Orvelte en daarvoor zal het budget worden aangewend.	€ 56.368
Procesaanpak leefbaar buitengebied	In 2024 is een overzicht gemaakt van de opgaven in het buitengebied en zijn diverse beleidstrajecten gestart. De beleidscyclus waarin dit verwerkt wordt, start met de omgevingsvisie. Deze wordt geactualiseerd naar aanleiding van de opgaven en de diverse gevolgde beleidstrajecten. Er kan dus pas mee gestart worden wanneer de opgaven in beeld zijn en de beleidstrajecten afgerond zijn.	€ 50.000
Versterken toezicht en handhaving	Dit bedrag zal worden ingezet voor toezicht B&B's en controles vakantieparken die in de planning staan voor 2025.	€ 50.000
Integrale toezicht en handhaving kantoorgebouwen	Vanuit de oorsprong voor het incidentele budget voor versterken van dit taakveld zal dit budget worden ingezet voor tijdelijke ondersteuning voor toezicht en handhaving de komende jaren. Het toezicht op en de daaruit voorkomende mogelijke handhaving op energielabel C kan mogelijk leiden tot benodigde extra inzet. Dit is een wettelijke taak en is opgenomen in VTH beleidsplan en uitvoeringsprogramma.	€ 38.228
Wet kwaliteitsborging bouw	Dit bedrag zal in 2025 worden ingezet voor inhuur toezicht en ondersteuning om WKB taken verder te implementeren binnen ons team	€ 20.000
Uitvoering Integraal Veiligheidsplan	Het uitvoeringsbeleid IVP wordt na verwachting in oktober vastgesteld. De uitvoering zal in 2025 plaats gaan vinden.	€ 15.000

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Versterken omgevingsveiligheidsdiensten	De VNG, namens de gemeenten, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zijn overeengekomen dat bepaalde taken van het vervolg op de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) door gemeenten worden uitgevoerd. Het gaat om wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid. Het gaat om een bedrag van € 3,9 miljoen in 2025, € 4,9 miljoen in 2026 en in 2027 en € 3,8 miljoen in 2028. De verdeling is gebaseerd op de gemeentelijke verdeelsleutel Externe Veiligheid (gebaseerd op aantal risicobronnen en inwonersdichtheid).	€ 11.288
HOS Villa Volta	Provinciale subsidie, loopt tot eind 2027. Daarna volgt verantwoording.	€ 14.833
Bestuurskosten raad	Niet uitgevoerde werkzaamheden ivm de bestuurlijke crisis. In afstemming met het FVO worden deze middelen ingezet voor de start van de nieuwe raadsperiode. Hiermee is rekening gehouden bij de aanvraag voor incidentele middelen 2026 voor de gemeenteraadsverkiezingen.	€ 60.000
Rekenkamer (kosten onderzoek)	In artikel 9 van de verordening gemeentelijke rekenkamer Midden-Drenthe is in lid 2 het volgende vastgelegd: 'Het resterend budget in een begrotingsjaar kan tot een maximum van 30% van het jaarbudget worden overgeheveld naar een volgend begrotingsjaar'. De verwachting is dat van het beschikbare onderzoeksbudget van € 20.440 een deel niet besteed wordt. Daarom het verzoek om het maximaal toegestane bedrag van € 6.132 over te hevelen.	€ 6.132
Actieplan Armoede	Dit betreft budget dat meerjarig beschikbaar is gesteld voor specifieke projecten voor armoedeaanpak. Zie besluitpunt 2 van de gemeenteraad bij het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028: De raad besluit: "Ten behoeve van de uitvoering van het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak gedurende de looptijd (2024 – 2028) de resterende middelen uit het actieplan jaarlijks mee te nemen in het voorstel tot overheveling van de budgetten."	€ 18.000
Jongeren Perspectiefplan	Dit betreft budget dat meerjarig beschikbaar is gesteld voor specifieke projecten voor armoedeaanpak. Zie besluitpunt 2 van de gemeenteraad bij het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028: De raad besluit:	€ 27.000

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
	“Ten behoeve van de uitvoering van het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak gedurende de looptijd (2024 – 2028) de resterende middelen uit het actieplan jaarlijks mee te nemen in het voorstel tot overheveling van de budgetten.”	
Sociaal Raadsliedenwerk	Dit betreft budget dat meerjarig beschikbaar is gesteld voor specifieke projecten voor armoedeaanpak. Zie besluitpunt 2 van de gemeenteraad bij het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028: De raad besluit: “Ten behoeve van de uitvoering van het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak gedurende de looptijd (2024 – 2028) de resterende middelen uit het actieplan jaarlijks mee te nemen in het voorstel tot overheveling van de budgetten.”	€ 54.515
Kansen voor Kinderen	Dit betreft budget dat meerjarig beschikbaar is gesteld voor specifieke projecten voor armoedeaanpak. Zie besluitpunt 2 van de gemeenteraad bij het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak 2024-2028: De raad besluit: “Ten behoeve van de uitvoering van het Actieplan Structureel Versterken Armoedeaanpak gedurende de looptijd (2024 – 2028) de resterende middelen uit het actieplan jaarlijks mee te nemen in het voorstel tot overheveling van de budgetten.”	€ 45.000
Overheveling budget Thuisblijver uit programma Sociaal Domein	Vanwege beperkte capaciteit is het niet mogelijk om de Thuisblijver te realiseren. In plaats daarvan wordt gekozen voor een spread in de krant, wat financieel voordeliger is. Voor 2026 wordt een nieuw plan opgesteld om de bewustwording rondom welzijn, wonen en zorg te vergroten. Het overgehevelde budget is hiervoor noodzakelijk.	€ 17.500
Lokaal volksgezondheidsbeleid	Uitgaven beleid bewegen, leefstijl en gezondheid 2024 -2027 waaronder een deel van de inzet van buurtsportcoaches in team lekker leven en voor activiteiten die voortkomen uit uitvoering van het beleid. Conform door de raad vastgestelde meerjarenbegroting	€ 97.968

Onderwerp	Motivatie	Overheveling
Programma sociaal domein	Zoals vastgesteld in de kadernota 2025 wordt het frictiebudget ingezet voor de uitvoering van de visie 'Koersen – de herontwikkeling van het jeugddomein in Midden-Drenthe' met daarnaast ruimte voor inzet op andere prioriteiten binnen het sociaal domein. De uitvoering hiervan wordt voortgezet in 2026 en heeft daarmee ook de bijbehorende middelen.	€ 1.072.075
TOTAAL		€ 6.756.324